

บทคัดย่อ

ภาคินพนธ์ : บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ตามทัศนะของคณะกรรมการ
บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนราธิวาส
โดย : นายสุรัตน์ โสจิรัตน์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
วิชาเอก : การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทซึ่งปฏิบัติจริงในปัจจุบันและบทบาทที่คาดหวังของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนะของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อบทบาทซึ่งสามารถปฏิบัติได้จริงและบทบาทที่ควรดำเนินการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 201 คน แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t - test, F - test และ $Pair t$ - test

ผลการศึกษา พบว่า ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และมีประสบการณ์การทำงานในคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล 1 – 5 ปี

การศึกษาทัศนะของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลต่อบทบาทที่สามารถปฏิบัติได้จริงและที่ควรดำเนินการ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีบทบาทที่ควรจะเป็นหรือดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 2.38) บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่สามารถปฏิบัติได้จริงในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.79) เมื่อทดสอบความแตกต่างบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตามบทบาทที่ควรดำเนินการกับบทบาทที่สามารถปฏิบัติได้จริง ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

(2)

$P = .001$ และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตาม บทบาทที่ควรดำเนินการอยู่ในระดับสูง ได้แก่ ด้านการพัฒนาการเกษตรและด้านการผลิต (ค่าเฉลี่ย 2.43 และ 2.40 ตามลำดับ) และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการสนับสนุน การผลิต (ค่าเฉลี่ย 2.26) บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่สามารถปฏิบัติได้จริง อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการผลิตและด้านการพัฒนาเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 1.86 และ 1.83 ตามลำดับ) และอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ ด้านการสนับสนุนการผลิต (ค่าเฉลี่ย 1.62) และ เมื่อทดสอบความแตกต่างบทบาทที่ควรดำเนินการกับบทบาทที่สามารถปฏิบัติได้จริงตามราย ด้าน ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P = .001$

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา ศาสนา และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลไม่มีผลต่อบทบาทที่ควรดำเนินการและบทบาทที่สามารถปฏิบัติได้จริงของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05